«Respublika ko'p tarmoqli agrosanoat
birjasi» aksiyadorlik jamiyati
акциядорлар умумий йиғилишининг
2023 йил "27" июндаги қарори билан

«ТАСДИҚЛАНГАН»

«RESPUBLIKA KO'P TARMOQLI AGROSANOAT BIRJASI»

AKSIYADORLIK JAMIYATI УСТАВИ

(янги тахрирда)

Тошкент - 2023 йил.

Мазкур устав Ўбекистан Республикасининг "Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини химоя қилиш тўғғисида"ти, "Биржа ва биржа фаолияти тўғрисида"ги Қонунлари, ва акциядорлик жамиятларини ташкил этилиши, фаолияти, кайта ташкил этилиши ва тугатилиши сохасида муносабатларни, хамда акциядорлик жамияти шаклидаги биржа фаолияти жараёнида вужудга келадиган хуқуқий муносабатларни тартибга солувчи бошқа меъёрий-хуқуқий хужжатлари асосида ишлаб чиқилган ва тасдиқланган.

1. Асосий қоидалар.

1.1. Жамиятнинг тўлик фирма номи:

Давлат тилида: «Respublika ko'p tarmoqli agrosanoat birjasi» aksiyadorlik jamiyati;

Қискартирилган фирма номи - «RKTASB» AJ.

рус тилида: акционерное общество «Республиканская универсальная агропромышленная биржа».

Қискартирилган фирма номи: АО «РУАПБ».

1.2. Жамият жойлашган манзил (почта манзили):

Ўзбекистон Республикаси. 100022, Тошкент шахри, Қушбеги кўчаси, 18-уй.

Электрон почта манзили: info@exchange.uz, веб сайт: www.exchange.uz.

1.3. Қуйида Биржа деб номланадиган «Respublika ko'p tarmoqli agrosanoat birjasi» акциядорлик жамияти «Respublika ko'p tarmoqli agrosanoat birjasi» масъулияти чекланган жамияти иштирокчиларининг 30 октябрь 2014 йилдаги қкаорига асосан (30.10.2014 йилдаги баённома) «Respublika ko'p tarmoqli agrosanoat birjasi» масъулияти чекланган жамиятини қайта ташкил этиш йўли билан таъсис этилган ва унинг барча хуқуқ ва мажбуриятлари бўйича хуқуқий вориси хисобланади.

1.4. Биржа аввал белгиланган вакт ва белгиланган жойда белгиланган қоидалар асосида биржа савдоларини ўтказиш ва тузилган битимлар бўйича хисоб-китоб қилиш йўли билан биржа товарларига талаб ва таклиф асосида нархларни шакллантириш ва биржа товарлари бозорини тартибга солиш мақсадида товар-хом ашё биржаси кўринишидаги тижорат ташкилот сифатида белгиланмаган муддатга яратилган.

1.5. Устав максадларига эришиш учун Биржа:

- биржа савдоларини ташкил этади;
- талаб ва таклиф нисбати асосида биржа товарларининг котировкасини (нархни аниклаш) амалга оширади;
- биржа аъзоларини савдо майдончаларида ва секцияларда биржа савдолари ўтиши вақти ва жойи тўғрисида ўз вақтида хабардор қилади;
- тузилган биржа битимларни амалга оширилишини таъминлаш учун шароитлар яратади;
- биржа аъзолари ва уларнинг мижозлари ўртасида ўзаро мажбуриятларни аниқлайди, ва хисобга олади (клиринг), хамда банкда очилган махсус хисоб рақамлар оркали улар ўртасидаги ўзаро хисоб-китобларни хисобга олади;
- Биржа, биржа аъзолари ва уларнинг мижозларининг пул маблагларининг алохида хисобини юритади;
- мунтазам равишда (бир хафтада бир маротабадан кам эмас) ўзининг расмий веб-сайтида биржа товарлари котировкасини (нархларини) жойлаштиради, хамда биржа аъзоларини хар бир биржа савдолари натижалари тўғрисида хабардор қилади;
- Биржа аъзоларига савдо залини тақдим этади, касбий воситачилик фаолияти учун зарур шароитлар яратади;
- савдо фаолияти жараёнида Биржа аъзолари ўртасида вужудга келган низоларни конунчилик ва Биржанинг ички қоидаларига мувофик хал қилади;
- биржа битимлари тузилишини ва улар бўйича хисоб-китоб амалга оширилишини таъминловчи мутахассисларнинг малакасини ошириши учун зарур шароитлар яратади;
- биржа товарлари харакатланиши инфратузилмаси ривожланишига кўмаклашади;

1.6. Биржа савдолари амалга оширилишини таъминлаш максадида Биржа:

- ўз аъзолари ва бевосита биржа битимлари тузилишига кумаклашадиган мутахассисларга нисбатан қўйиладиган малакавий талабларни ишлаб чиқаради ва тасдиқлайди. Уларнинг хуқуқ ва мажбуриятларини белгилайди;
- янги аъзоларни қабул қилади ва амалдаги қонунчилик, мазкур устав ва Биржанинг ички тартиб қоидапарида назарда тутилган холатларда уларни аъзоликдан чиқаради;
- Биржа аъзолари вакилларини савдо сессияларида аккредитациядан ўтказади;
- биржа сессияларини ташкил этади, биржа савдоси қоидаларини ишлаб чиқади ва чоп этади;
- алохида товар турлари билан савдога эхтиёжни аниклаш ва уни қондириш, улар бўйича битимлар тузиш максадида ихтисослаштирилган секцияларни ташкиллаштиради;
- биржа котировкаси варақасига товарларни киритиш ва истисно қилиш қоидаларини ишлаб чиқади;
- котировкаловчи, арбитраж, листинг, назорат, малака ва бошқа биржа комиссияларини, маслахат ва маълумотномалар бюросини, шу жумладан биржа савдоси учун зарур бўлган, юридик шахс мақомига эга бошқа тузилмаларни ташкиллаштиради;
- Биржада амалиётни амалга оширишда қўлланиладиган хужжатларнинг стандарт шаклларини ишлаб чиқади;

- Биржа ишини таъминлаш учун зарур шўъба ва тобе корхоналарни, филиал ва ваколатхоналарни ташкил қилади;

- биржа йиғимлари ва кўрсатилаётган хизматлар учун бошқа тўловлар миқдорини аниқлайди;

- мазкур устав. Биржа савдоси қоидалари ва бошқа ички меъёрий хужжатлар талабларини бузганлик учун жарима ва пеняларни белгилайди ва ундиради;

- маслахат, маълумотнома ва Биржа фаолияти тавсифидан келиб чиқадиган бошқа турдаги хизматларни кўрсатади;

1.7. Биржа қуйидагиларга хақли эмас:

- бевосита ишлаб чиқариш, савдо, савдо-воснтачилик фаолиятни амалга ошириш, хамда биржа савдоси билан боғлиқ бўлмаган бошқа юридик шахслар акциядори (таъсисчиси) бўлиш, қонунчилик билан назарда тутилган вазиятлар бундан истисно;

- биржа аъзолари ва уларнинг мижозларига тегишли пул маблағларидан ўз манфаатларида фойдаланиш, қонунчилик ва биржа савдоси қоидалари билан назарда тутилган вазиятлар бундан истисно;

1.8. Акциядорлар Биржа мажбуриятлари юзасидан жавобгар бўлмайди ва унинг фаолияти билан боғлиқ зарарларнинг ўрнини ўзларига тегишли акциялар қиймати доирасида қоплаш таваккалчилигини ўз зиммасига олади.

Биржа ўз акциядорлари ва Биржа аъзолари мажбуриятлари бўйича жавобгар бўлмайди.

Биржа аъзолари Биржа мажбуриятлари бўйича жавобгар бўлмайди.

Биржа мажбуриятлари бўйича ундиришни Биржа аъзолари ва уларнинг мижозлари мулкига қаратишга йўл қўйилмайди.

2. Биржа аъзолари.

2.1. Биржа томонидан белгиланган тартибда биржа савдосида иштирок этиш ва дилер, маркетмейкер ва брокер сифатида биржа битимларини тузиш хукукини олган юридик шахслар Биржа аъзолари хисобланади.

2.2. Биржа битимларини ўз номидан ва ўз хисобидан тузадиган биржа аъзоси дилер хисобланади. Нарх, талаб ва таклиф даражасини ушлаб туриш учун биржа битимларини тузиш мажбуриятини ўзига олган дилер - маркет-мейкер хисобланади.

Мижоз номидан ва унинг хисобидан биржа битимларини тузадиган биржа аъзоси брокер хисобланади.

Битта биржа аъзоси бир вақтнинг узида дилер ва брокер вазифаларини бажариши мумкин.

Биржа аъзолари биржа савдоларида уларнинг номларидан биржа битимларини тузиш ваколатига эга ходимлари (трейдер) орқали иштирок этишади.

2.3. Биржа аъзолигига қабул қилиш, уларнинг хуқуқ ва мажбуриятларини аниқлаш, аъзоликни тўхтатиш ва бекор килиш Биржа кенгаши томонидан тасдиқланган “Биржа аъзолари тўғрисида” низом билан белгиланади.

Биржа аъзоларининг миқдорий таркиби Биржа кенгаши томонидан белгиланади.

2.4. Биржа аъзолари томонидан қонунчилик, Устав, биржа савдоси қоидаларига риоя қилиниши, хамда биржа аъзосига тақдим этилган хуқуқлар унинг томонидан амалга оширилиши устидан назорат Бош директор зиммасига юклатилади.

3. Биржа жамғармалари ва қимматли қоғозлари.

3.1. Биржа устав ва захира жамғармасига эга.

Биржа тузилган биржа битимлари ижро этилишини таъминловчи жамғармага эга бўлиши мумкин, уни шакллантириш ва ундан фойдаланиш тартиби Биржа кенгаши томонидан белгиланади.

3.1.1. Захира жамғармаси Устав жамғармасининг ўн беш фоизи миқдорида шакллантирилади.

3.1.2. Захира фонди соф фойдадан хар йилги мажбурий ажратмалар оркали шакллантирилади. Хар йилги мажбурий ажратмалар захира фонди белгиланган миқдорга етгунига қадар соф фойданинг беш фоизи миқдоридан кам бўлиши мумкин эмас.

3.2. Биржа Устав жамғармаси акциядорлар томонидан сотиб олинган (жойлаштирилган) Биржа акцияларининг номинал қийматидан шаклланади.

3.2.1. Биржанинг Устав жамғармаси миқдори 2 500 000 000 (икки миллиард беш юз миллион) сўмни ташкил этади, у 2 500 000 000 (икки миллиард беш юз миллион) дона, хар бирининг номинал қиймати бир сўм бўлган оддий акцияларга тақсимланган. Оддий акциялар овоз берувчн хисобланади, улар эгасига дивиденд олиш ва Биржани бошқаришда иштирок этиш хуқуқини беришади.

3.2.2. Биржа илгари жойлаштирилган акцияларга қўшимча равишда хар бирининг номинал қиймати бир сўмлик бўлган 2 500 000 000 (икки миллиард беш юз миллион) дона, умумий номинал қиймати 2 500 000 000 (икки миллиард беш юз миллион) сўмлик, оддий акцияларни жойлаштириш хуқуқига эга.

3.3. Биржа облигациялар, шу жумладан акцияларга айирбошланадиган облигациялар чиқаришга хақли.

Облигацияларни чиқариш, жойлаштириш ва тўлаш, шу жумладан акцияларга айирбошланадиган облигациялар, Биржа кенгаши томонидан тасдиқланган низомга асосан амалга оширилади.

4. Устав жамғармаси миқдорини ўзгартнриш.
Акцияларни жойлаштириш ва айнрбошлаш

4.1. Биржа устав жамғармаси қўшимча акцияларни жойлаштириш йўли билан кўпайтирилиши мумкин.

Биржа устав жамғармасини қўшимча акцияларни жойлаштириш йўли билан кўпайтириш тўғрисидаги ва Биржа уставига тегишли ўзгартишлар киритиш ҳақидаги қарорлар акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан қабул қилинади.

4.2. Биржа Устав жамғармаси акцияларнинг номинал қийматини камайтириш ёки акцияларнинг умумий сонини қисқартириш йўли билан, шу жумладан акцияларнинг бир қисмини кейинчалик бекор қилган холда акцияларни қайта сотиб олиш йўли билан камайтирилиши мумкин.

4.3. Биржа чиқарилаётган акцияларни чекланмаган сонли сармоячилар ўртасида оммавий жойлаштириш йўли билан очиқ обуна ўтказиши мумкин, хамда аввалдан маълум чекланган сармоячилар ўртасида жойлаштириш йўли билан ёпик обуна ўтказиши мумкин.

4.4. Акциялар куйидаги йўллар билан жойлаштирилиши мумкин:

а) Биржа акция харидорлари билан тегишли шартномалар тузган холда обуна;

б) Биржанинг ўз капитали хисобидан молиялаштириш хисобига қўшимча акциялар чиқариш йўли билан устав жамғармасини оширганда акцияларни бирор бир шартнома тузмаган холда ўз акциядорлари ўртасида тарқатиш;

в) уларга қуйидагиларни айирбошлаш:

- номинал қиймати камроқ бўлган, аввал чиқарилган акцияларни (акцияларни йириклаштиришда ёки акциялар номинал қийматини кўпайтириш йўли билан устав жамғармасини оширишда);

- номинал қиймати кўпроқ бўлган, аввал чиқарилган акцияларни (акцияларни майдалаштиришда ёки акциялар номинал қийматини камайтириш йўли билан устав жамғармасини камайтиришда);

- қўшиш, бирлаштириш, ажратиш, бўлиш йўли билан қайта ташкил этилаётган юридик шахсларнинг акциялари ва (ёки) улушларини.

Акциялар айирбошлаш йули билан жойлаштирилганда бирор бир шартнома тузилиши талаб этилмайди.

4.5. Акцияларни жойлаштириш усули (очик ёки ёпик обуна) ва нархи қўшимча акциялар чиқариш тўғрисида қарор қабул қилган Биржа бошқаруви органи томонидан аникланади.

4.6. Биржа акциялари ва облигацияларини жойлаштирганда уларга тўлов пул маблағлари ва бошқа тўлов воситалари, мулк, хамда пул бахосига эга бўлган хуқуқлар (шу жумладан мулкий) билан амалга оширилади.

Биржа акциялари учун тўлов бошқа акциядорлик жамиятлари акциялари билан амалга оширилиши мумкин эмас.

4.7. Акцияларга айирбошланадиган ва пул маблағлари билан тўланадиган Биржа акциялари ва облигацияларини жойлаштирилганда, акциядорлар - овоз берувчи акциялар эгалари, уларга тегишли акциялар миқдорига мутаносиб миқдорда ушбу турдаги акцияларни сотиб олишга имтиёзли хуқуқдан фойдаланишади.

Имтиёзли хуқуқдан фойдаланиш муддати оммавий ахборот воситаларида акция ёки облигация сотиб олиш имконияти тўғрисида эълон чоп этилган пайтдан ўттиз календарь кунини ташкил этади.

Имтиёзли хуқуқ амал қилиш даври тугаганидан сўнг қолган акция ва облигациялар Биржа томонидан уларни чиқариш тўғрисидаги қарорда белгиланган тартибда сотилади.

4.8. Биржа акциядорлари сони элликдан ошмагунча, акциядорлар Биржанинг бошқа акциядорлари сотаётган акцияларни учинчи шахсларга таклиф этилаётган нарх ва шартларда ўзларига тегиши акциялар сонига мутаносиб миқдорда сотиб олишга имтиёзли хуқуқдан фойдаланишади.

Акцияларини сотаётган акциядор, учинчи шахсга таклиф этилаётган нарх ва шартларни кўрсатган холда акцияларини сотиш нияти тўғрисида ёзма равишда Биржани хабардор қилиши шарт.

Имтиёзли хуқуқдан фойдаланиш муддати Биржа акциялар сотишга таклиф этилгани тўғрисида хабар олган кундан бошлаб ўн беш кундан кам ва ўттиз кундан ортиқ бўлмаслиги шарт.

Акциялар сотилиши тўғрисида маълумот олинганидан сўнг, Биржа кенгаши уч кунлнк муддат ичида акцияларни акциядорлар ёки Биржанинг ўзи сотиб олиш имтиёзли хуқуқини амалга ошириш тўғрисида қарор қабул қилиш учун акциядорлар умумий йиғилишини чақириш тўғрисида қарор қабул қилиши шарт.

Акцияларни сотиб олиш имтиёзли хуқуқни амалга ошириш тўғрисида қарор қабул қилиш учун умумий йиғилиш чақирилиши муддати бузилганда ва акциядор акцияларини маълумотда келтирилган нарх ва шартларда учинчи шахсга сотган тақдирда, акция сотилиши билан келтирилган зарар учун айби билан тегишли қарор қабул қилинмаган шахслар жавобгар бўлишади.

5. Биржа томонидан жойлаштирилган акциялар сотиб олиниши.

5.1. Биржа ўзи жойлаштирган акцияларини учинчи шахсларга сотиш тўғгрисида қарор қилган акциядорлардан акцияларни сотиб олиш имтиёзли хуқуқини амалга оширганда, акциядорлар умумий йиғилишининг устав жамғармасини камайтириш тўғрисидаги қарорига кўра, шунингдек уларни кейинчалик белгиланган тартибда қайта сотиш мақсадида Биржа кенгашининг қарорига кўра сотиб олиш хуқуқига эга.

Овоз берадиган акциялар уларнинг бозор нархига мувофик сотиб олинади.

Акциялар сотиб олганида улар учун тўлов пул маблағлари билан амалга оширилади.

5.2. Қуйидаги ҳолларда, агар акциядорлар акциядорларнинг умумий йиғилиши қарорига қарши овоз берганда, ёхуд ўзрли сабабларга кўра овоз беришда қатнашмаганда, Биржа уларга, овоз бериш акциялари эгаларига, тегишли акцияларнинг ҳаммасини ёки бир қисмини қайтариб сотиб олиши шарт:

- Биржани қайта ташкил этиш;
- жойлаштирилган акцияларни йириклаштириш;
- Биржа томонидан мол-мулкни сотиб олиш ёки бошқа шахсга бериш билан боғлиқ йирик битим тузиш;
- Биржа уставига уларнинг ҳуқуқларини чекловчи ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ёки янги таҳрирдаги уставни тасдиқлаш.

Биржа томонидан акцияларни қайтариб сотиб олиш бозор нархида амалга оширилади.

Жамият акцияларининг 50 ва ундан ортиқ фоизи эгасига айланган шахс, агар у бунгача мазкур жамият акцияларига эгалик қилмаган ёки акцияларининг 50 фоизидан камроғига эгалик қилган бўлса, қолган акциялар эгаларига акцияларни бозор қиймати бўйича ўзига сотишлари борасидаги таклифини ўттиз кун ичида эълон қилиши шарт. Акциядорнинг ўзига тегишли акцияларни сотиши тўғрисидаги ёзма розилиги эълон қилинган кундан эътиборан ўттиз кун ичида олинган тақдирда, жамиятнинг 50 ва ундан ортиқ фоиз акциялари эгаси мазкур акцияларни сотиб олиши шарт

6. Дивидендлар.

6.1. Дивиденд Биржа соф фойдасининг акциядорлар ўртасида тақсимланадиган қисмидир.

Дивидендлар Биржанинг унинг тасарруфида қоладиган соф фойдасидан ва (ёки) ўтган йилларнинг тақсимланмаган фойдасидан тўланади.

Жамият молиявий йилнинг биринчи чораги, ярим йиллиги, тўққиз ойи натижаларига кўра ва (еки) молиявий йил натижаларига кўра жойлаштирилган акциялар бўйича дивидендлар тўлаш тўғрисида қарор қабул қилишга хақли.

Жамият молиявий йилнинг биринчи чораги, ярим йиллиги, тўққиз ойи натижаларига кўра дивидендлар тўлаш тўғрисидаги қарори тегишли давр тугагандан кейин уч ой ичида қабул килиниши мумкин.

Дивиденд акциядорларнинг умумий йиғилиши қарорига кўра пул маблағлари ёки бошқа қонуний тўлов воситалари ёхуд Биржанинг қимматли қоғозлари билан тўланиши мумкин.

6.2. Акцияларнинг хар бир тури бўйича дивидендлар тўлаш, дивиденднинг микдори, уни тўлаш шакли ва тартиби тўғрисидаги қарор Биржа кенгашининг тавсияси, молиявий хисоботнинг ишончлилиги хакида аудиторлик хулосаси мавжуд бўлган тақдирда, молиявий хисобот маълумотлари асосида акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан қабул қилинади. Дивидендлар тўлаш тўғрисидаги қарорда дивидендлар тўлаш бошланадиган ва тугалланадиган саналар кўрсатилган бўлиши лозим. Дивидендларни тўлаш муддати шундай қарор қабул қилинган кундан эътиборан олтмиш кундан кеч бўлмаслиги лозим.

7. Биржани бошкариш.

7.1. Акциядорларнинг умумий йиғилиши. Биржа кенгаши (Кузатув кенгаши) ва ижроия орган – Бош директор Биржани бошқариш органлари деб хисобланади.

7.1.1. Акциядорлар умумий йиғилиши.

7.1.2. Акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши молия йили тугаганидан кейин олти ойдан кечиктирилмаган муддатда ўтказилади.

Акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишида Биржа кенгашини ва Биржа тафтишчисини сайлаш тўғрисидаги масала хал этилади, йиллик хисобот, бухгалтерия баланси, фойдани тақсимлаш ва зарарларни қоплаш тартиби тасдиқланади.

Акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишидан ташқари ўтказиладиган йиғилишлар навбатдан ташқари хисобланади.

7.1.3. Акциядорларнинг умумий йиғилишини ўтказиш санаси ва тартиби, йиғилиш ўтказилиши хақида акциядорларга хабар бериш тартиби, акциядорларнинг умумий йиғилишини ўтказишга тайёргарлик вақтида акциядорларга бериладиган материалларнинг (ахборотнинг) рўйхати Биржа кенгаши томонидан белгиланади.

Акциядорларнинг умумий йиғилишини ўтказиш санаси уни утказиш тўғрисида қарор қабул қилинган санадан ун кундан кам ёки ўттиз кундан ортиқ белгиланиши мумкин эмас.

7.1.4. Акциядорлар умумий йиғилишининг ваколат доирасига қуйидагилар киради:

Биржа уставига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ёки Биржанинг янги таҳрирдаги уставини тасдиқлаш;

Биржани қайта ташкил этиш;

Биржани тугатиш, тугатувчини тайинлаш ҳамда оралиқ ва якуний тугатиш балансларини тасдиқлаш;

Биржа кенгашининг сон таркибини белгилаш, уларнинг аъзоларини сайлаш ва аъзоларнинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш;

Бош директорни сайлаш (тайинлаш), унинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш, унга тўланадиган мукофот ва товонлар миқдорларини аниқлаш;

эълон қилинган акцияларнинг энг кўп миқдорини белгилаш;

Биржа устав фондини (устав капиталини) кўпайтириш ҳамда жамиятнинг эълон қилинган акциялари сонини камайтириш;

Биржа устав жамғармасини камайтириш;

ўз акцияларини сотиб олиш;

Биржанинг ташкилий тузилмасини тасдиқлаш;

Жамият фаолиятининг асосий йўналишлари ва мақсадидан келиб чиққан ҳолда жамиятни ўрта муддатга ва узоқ муддатга ривожлантиришнинг аниқ муддатлари белгиланган стратегиясини тасдиқлаш;

Биржа тафтишчисини сайлаш ва унинг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш, шунингдек тафтишчи тўғрисидаги низомни тасдиқлаш;

Биржанинг йиллик ҳисоботини, бухгалтерия балансини фойда ва зарар ҳисобини тасдиқлаш;

Биржа фойдаси ва зарарларини тақсимлаш;

Биржа кенгашининг ва тафтишчисининг ўз ваколат доирасига кирадиган масалалар юзасидан, шу жумладан Биржани бошқаришга доир қонун ҳужжатларида белгиланган талабларга риоя этилиши юзасидан Биржа кенгашининг ҳисоботларини ва тафтишчисининг хулосаларини эшитиш;

Биржа кенгаши аъзоларига мукофот ва (ёки) товон тўлаш тўғрисида қарор қабул қилиш;

Биржа томонидан жойлаштирилган акцияларни ва акцияларга айирбошланадиган ва пул маблағлари билан тўланадиган Биржанинг эмиссиявий қимматли қоғозларини сотиб олишда имтиёзли ҳуқуқдан фойдаланмаслик тўғрисида қарор қабул қилиш.

Биржанинг бошқа акциядорлари томонидан сотилаётган акцияларни учинчи шахсга таклиф этилган нарх ва шартларда сотиб олишда, акциядорлар уларни сотиб олишни рад этган тақдирда, имтиёзли ҳуқуқдан фойдаланиш (фойдаланмаслик) тўғрисида қарор қабул қилиш;

акциядорлар умумий йиғилишининг регламентини тасдиқлаш;

акцияларни майдалаш ва йириклаштириш;

Биржа томонидан йирик битимлар тузиш ва Биржанинг аффиланган шахслари билан битим тузиш тўғрисида қарор қабул қилиш;

аудиторлик текширувини ўтказиш тўғрисида, аудиторлик ташкилотини ва унинг хизматларига тўланадиган ҳақнинг энг кўп миқдорини белгилаш ҳақида қарор қабул қилиш;

акцияларни кейинчалик қайта сотиш мақсадида сотиб олиш тўғрисида қарор қабул қилиш;

қарз олиш ёки бериш, Биржа томонидан бирор бир қарз ёки мажбурият остига кафиллик берилиши, қарзни ўтказиш, талаб этиш ҳуқуқини ўзгага бериш тўғрисида битимларни келишиш;

қонунчиликка мувофиқ бошқа масалаларни ҳал қилиш.

Акциядорлар умумий йиғилиши ваколатига кирган масалалар ҳал этиш учун Биржа Бош директорига топширилишига йўл қўйилмайди.

Акциядорлар умумий йиғилиши ваколатига кирган масалалар ҳал этиш учун Биржа кенгашига топширилишига йўл қўйилмайди, қонунчилик ва мазкур Уставга мувофиқ топширилиши мумкин бўлган масалалар бундан истисно.

7.1.5. Акциядорлар умумий йиғилишида овозга қуйилган масалалар бўйича овоз бериш хуқуқига акциядорлар - Биржанинг оддий акциялари эгалари эга.

Акциядорлар умумий йиғилишининг овозга қўйилган масала бўйича қарори йиғилншда иштирок этаётган акциядорлар - Биржанинг овоз берувчи акциялари эгаларининг овозларнинг кўпчилиги (оддий кўпчилиги) билан қабул қилинади.

- Биржа уставига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ёки Биржанинг янги тахрирдаги уставини тасдиқлаш;
- Биржани қайта ташкил этиш;
- Биржани тугатиш, тугатувчини тайинлаш хамда оралик ва якуний тугатиш балансларини тасдиқлаш;
- эълон қилинган акцияларнинг энг кўп миқдорини белгилаш;
- Биржа фойда ва зарарларини тақсимлаш;
- йирик битим тузиш тўғрисида масалалар бўйича қарорлар акциядорлар умумий йиғилишида иштирок этаётган акциядорлар - овоз берувчи акциялар эгаларининг туртдан уч қисми кўпчилиги билан қабул қилинади.

Акциядорлар умумий йиғилиши томонидан қабул қилинган қарорлар, хамда овоз бериш натижапари акциядорлар эътиборига қарор қабул қилинган санадан ўттиз кундан кечиктирмай етказилади.

7.1.6. Акциядорларнинг умумий йиғилишида иштирок этиш хуқуқига акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказиладиган санадан уч иш куни олдин шакплантирилган жамият акциядорларининг реестрида қайд этилган акциядорлар эга бўлади.

7.1.7. Акциядорларнинг умумий йиғилишини ўтказиш тўғрисидаги хабар акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказиладиган санадан камида йигирма бир кундан кечиктирмай, лекин узоғи билан ўттиз кун олдин Корпоратив ахборотнинг ягона порталида, Биржанинг расмий веб-сайтида, оммавий ахборот воситаларида эълон қилинади, шунингдек акциядорларга электрон почта орқали юборилади.

Акциядорларнинг умумий йиғилишини ўтказиш тўғрисидаги хабарда қуйидагилар кўрсатилиши керак:

Биржанинг номи, жойлашган ери (почта манзили) ва электрон почта манзили;

умумий йиғилиш ўтказиладиган сана, вақт ва жой;

акциядорларнинг реестри шакллантириладиган сана;

умумий йиғилиш кун тартибига киритилган масалалар;

умумий йиғилишни ўтказишга тайёргарлик кўрилаётганда акциядорларга тақдим этилиши лозим бўлган ахборот (материаллар) билан акциядорларни таништириш тартиби.

7.1.8. Биржа овоз берувчи акцияларининг хаммаси бўлиб камида бир фоизига эгалик қилувчи акциядорлар (акциядор) молия йили тугаганидан кейин олтмиш кундан кечиктирмай акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши кун тартибига масалалар киритишга хамда Биржа кенгаши ва Биржа тафтишчиси, бу органнинг миқдор таркибидан ошмайдиган тарзда номзодлар кўрсатишга хакли.

Акциядорлар (акциядор) Биржа кенгаши ва тафтишчилигига ўзлари кўрсатган номзодлар руйхатига акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши ўтказилиши тўғрисидаги хабар эълон қилинган санадан эътиборан уч иш кунидан кечиктирмай ўзгартишлар киритишга хақли.

Биржа кенгаши тушган таклифларни кўриб чиқиши ва бунга белгиланган муддат тугаганидан сўнг тўрт кундан кечиктирмай уларни акциядорларнинг умумий йиғилиши кун тартибига киритиш тўғрисида ёки мазкур кун тартибига киритишни рад этиш хақида қарор қабул қилиши шарт.

7.1.9. Акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилиши Биржа кенгашининг қарорига кўра унинг ўз ташаббуси асосида, тафтишчининг ёзма талабига кўра, шунингдек талаб тақдим этилган санада Биржа овоз берувчи акцияларининг камида беш фоизига эгалик килувчи акциядорнинг (акциядорларнинг) талаби билан ўтказилади.

Тафтишчи ёки Биржа овоз берувчи акцияларининг камида беш фоизига эгалик қилувчи акциядорнинг (акциядорларнинг) ёзма талабига кўра акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чақириш акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини ўтказиш хақида ёзма талаб тақдим этилган кундан эътиборан ўттиз кундан кечиктирмай Биржа кенгаши томонидан амалга оширилади.

Биржа кенгаши белгиланган муддат ичида акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилишини чақириш тўғрисида қарор қабул қилмаган тақдирда ёки уни чақиришни рад этиш хакида қарор қабул қилган тақдирда. акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилиши уни чақиришни талаб қилган шахслар томонидан чақирилиши мумкин. Бундай холларда акциядорларнинг умумий йиғилишига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ харажатларнинг ўрни акциядорлар умумий йиғилишининг қарорига кўра Биржанинг маблағлари хисобидан қопланиши мумкин.

7.1.10. Овозларни санаб чиқиш. акциядорларнинг умумий йиғилишида иштирок этиши учун акциядорларни рўйхатга олиш, шунингдек овоз бериш бюллетенларини тарқатиш учун Биржа кенгаши томонидан саноқ комиссияси тузилиб, унинг аъзолари сони ва шахсий таркиби акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан тасдиқланади.

7.1.11. Агар акциядорларнинг умумий йиғилишида иштирок этиш учун рўйхатдан ўтказиш тугалланган пайтда Биржанинг жойлаштирилган овоз берувчи акцияларининг жами эллик фоизидан кўпрок овозига эга бўлган акциядорлар (уларнинг вакиллари) рўйхатдан ўтган булса, акциядорларнинг умумий йиғилиши ваколатли (кворумга эга) бўлади.

Агар акциядорларнинг ўтказилмай қолган йиғилиши ўрнига чақирилган такрорий умумий йиғилишида иштирок этиш учун рўйхатдан ўтказиш тугалланган пайтда Биржанинг жойлаштирилган овоз берувчи акцияларининг жами қирк фоизидан кўпрок овозига эга бўлган акциядорлар (уларнинг вакиллари) рўйхатдан ўтган бўлса, акциядорларнинг такрорий умумий йиғилиши ваколатли бўлади.

Кворум бўлмаганлиги сабабли акциядорларнинг умумий йиғилишини ўтказиш санаси йигирма кундан кам муддатга кўчирилган тақдирда, умумий йиғилишда иштирок этиш хуқуқига эга бўлган акциядорлар ўтказилмай қолган умумий йиғилишда иштирок этиш хуқуқига эга бўлган акциядорларнинг реестрига мувофик аниқланади.

7.1.12. Акциядорларнинг умумий йиғилишида овоз бериш «Биржанинг овоз берувчи битта акцияси - битта овоз» принципи бўйича амалга оширилади. Биржа кенгаши аъзоларини сайлаш бўйича кумулятив овоз беришни ўтказиш холлари бундан мустасно.

7.1.13. Акциядорларнинг умумий йиғилишида кун тартиби масалалари бўйича овоз бериш овоз бериш бюллетенлари орқали амалга оширилади.

Овоз бериш бюллетенларининг шакли ва матни Биржа кенгаши томонидан тасдиқланади, акциядорларнинг навбатдан ташқари умумий йиғилиши Биржа кенгаши томонидан чақирилмаган холлар бундан мустасно.

Биржа кенгаши ёки тафтишчисини сайлаш тўғрисидаги масала юзасидан овоз бериш ўтказилган тақдирда, овоз бериш бюллетенила номзод тўғрисидаги маълумотлар, унинг фамилияси, исми, отасининг исми кўрсатилиши лозим.

7.1.14. Овоз бериш якунлари бўйича саноқ комиссияси овоз бериш якунлари тўғрисида баённома тузади. Баённома, жумладан акциядорлар умумий йиғилишининг кворуми мавжудлиги тўғрисидаги маълумотларни хам уз ичига олади, ва саноқ комиссиясининг аъзолари томонидан имзоланади.

Овоз бериш якунлари тўғрисидаги баённома акциядорлар умумий йиғилишининг баённомасига қўшиб қўйилиши лозим.

Овоз бериш якунлари акциядорларнинг овоз бериш ўтказилган умумий йиғилишида уқиб эшиттирилади, шунингдек акциядорларнинг умумий йиғилиши ёпилганидан кейин овоз бериш якунлари тўғрисидаги хисоботни эълон қилиш орқали акциядорлар эътиборига етказилади.

7.1.15. Акциядорлар умумий йиғилишининг баённомаси акциядорларнинг умумий йиғилиши ёпилганидан кейин ун кундан кечиктирмай икки нусхада тузилади. Хар икалла нусха хам умумий йиғилишда раислик қилувчи ва умумий йиғилиш котиби томонидан имзоланади.

Акциядорлар умумий йиғилишининг баённомасида:

акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказилган сана, вақт ва жой;

Биржанинг овоз берувчи акцияларига эгалик қилувчи акциядорлар эга бўлган овозларнинг умумий сони;

умумий йиғилишда иштирок этган акциядорлар эга бўлган овозларнинг сони;

умумий йиғилишнинг раиси (раёсати) ва котиби, йиғилиш кун тартиби кўрсатилади.

Акциядорлар умумий йиғилишининг баённомасида маърузаларнинг асосий коидалари, овозга қўйилган масалалар хамда улар юзасидан ўтказилган овоз бериш якунлари, йиғилиш қабул килган қарорлар кўрсатилиши лозим.

7.2. Биржа кенгаши.

7.2.1. Биржа кенгаши Биржанинг корпоратив ва биржа фаолиятига умумий рахбарликни амалга оширади, Биржа устави билан акциядорлар умумий йиғилишининг ваколат доирасига киритилган масалаларни хал этиш бундан мустасно.

7.2.2. Биржа кенгаши ваколатларига қуйидагилар киради:

А) корпоратив бошкарув соҳасида:

акциядорларнинг йиллик ва навбатдан ташқари умумий йиғилишларини чақириш,

акциядорлар умумий йиғилишининг кун тартибини тайёрлаш;

акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказиладиган сана, вакт ва жойни белгилаш;

акциядорларнинг умумий йиғилиши ўтказилиши ҳақида хабар қилиш учун Биржа акциядорларининг реестрини шакллантириш санасини белгилаш;

акцияларни жойлаштириш (қимматли қоғозларнинг биржа бозорига ва уюшган биржадан ташқари бозорига чиқариш) нархини белгилаш;

Биржа уставига қўшимча ва ўзгартиришлар киритиш ёки Биржа уставини янги таҳрирда тасдиқлаш масалаларини акциядорлар умумий йиғилишига қарор қабул қилиш учун киритиш;

белгиланган тартибда мол-мулкнинг бозор нархини аниқлашни ташкиллаштириш;

Биржанинг йиллик бизнес-режасини тасдиқлаш

Биржанинг тафтишчисига тўланадиган ҳақ ва компенсацияларнинг миқдорлари юзасидан тавсиялар бериш;

дивиденд миқдори, уни тўлаш шакли ва тартиби юзасидан тавсиялар бериш;

Биржанинг захира жамғармасидан ва тузилган биржа битимлар ижросини таъминлаш жамғармасидан фойдаланиш;

Биржанинг филиалларини ташкил этиш ва ваколатхоналарини очиш;

йирик битимлар тузиш ва манфаати мавжуд бўлган битимларни ўз ваколатлари доирасида тузиш;

акцияларни жойлаштириш (қимматли қоғозларнинг биржа бозорига ва уюшган биржадан ташқари бозорига чиқариш) нархини белгилаш;

Биржа томонидан корпоратив облигациялар, шу жумладан акцияларга айирбошланадиган облигациялар чиқариш тўғрисида қарор кабул килиш;

қимматли қоғозларнинг ҳосилаларини чиқариш тўғрисида қарор қабул қилиш;

Б) Биржа фаолияти доирасида:

Биржа ривожланишининг асосий йўналишларини белгилаш;

Биржа савдоси қоидаларини тасдиқлаш;

Биржа аъзоларига қабул килиш, аъзоликни тўхтатиш ва бекор қилиш тартибини тасдиқлаш;

Биржа фаолияти устидан назорат олиб бориш;

Биржа савдоси қоидаларини бузганлик учун жарималар миқдорини ва уларни ундириш тартибини тасдиқлаш;

Аъзолик бадаллари миқдорини ва Биржа томонидан тақдим этилаётган хизматлар учун тўлов миқдорини аниқлаш;

Тузилган биржа битимларининг ижросини таъминлаш жамғармасини шакллантириш ва жамғарма маблағларидан фойдаланиш тартибини тасдиқлаш.

Биржа кенгаши унинг ваколатига дахлдор ҳар қандай ҳужжатлардан фойдаланишга ҳақли ва қонунчилик ва Биржа уставига мувофиқ бошқа ваколатларни амалга ошириши мумкин.

Биржа кенгаши ваколатларига кирадиган масалалар Бош директор томонидан ҳал этилишига берилиши мумкин эмас.

7.2.3. Биржа кенгаши аъзолари акциядорлар умумий йиғилиши томонидан уч йил муддатга сайланади.

Биржада мехнат шартномаси асосида ишлаётган ходимлар Биржа кенгаши аъзоси бўла олмайди.

Биржа кенгашига сайланаётган шахсларга нисбатан қуйиладиган талаблар акциядорлар умумий йиғилиши томонидан белгиланади.

Биржа кенгашининг миқдорий таркиби беш кишидан иборат.

Биржа кенгашига аъзолар кумулятив овоз бериш йўли билан сайланади.

Кумулятив овоз беришда хар бир акциядорга тегишли овозлар сони Биржа кенгашига сайланиши лозим бўлган шахслар сонига кўпайтирилади ва акциядор шу тарика олинган овозларни битта номзодга тўлик беришга ёки икки ва ундан ортик номзодлар ўртасида тақсимлашга хакли.

Энг кўп овоз тўплаган номзодлар Биржа кенгашининг таркибига сайланган деб хисобланади.

Акциядорларнинг умумий йиғилиши қарорига асосан Биржа кенгаши аъзоларига улар томонидан ўз вазифаларини ижро этган даврида, Биржа кенгаши аъзоси вазифасини бажариш билан боғлик бўлган, рағбатлар тўланиши ва/ёки уларнинг харажатлари қопланиши мумкин. Бундай рағбат тўловлари ва харажатларни қоплаш миқдори акциядорларнинг умумий йиғилиши қарори билан белгиланади.

7.2.4. Биржа кенгашининг раиси, Биржа кенгаши аъзоларининг умумий сонига нисбатан кўпчилик овоз билан, ушбу кенгаш таркибидан кенгаш аъзолари томонидан сайланади.

Биржа кенгашининг раиси унинг ишини ташкил этади, Биржа кенгаши мажлисларини чақиради ва уларда раислик килади, мажлисларда баённома юритилишини ташкил этади, акциядорларнинг умумий йиғилишида раислик қилади.

Биржа кенгашининг раиси бўлмаган тақдирда унинг вазифасини кенгаш аъзоларидан бирн амалга оширади.

7.2.5. Биржа кенгашининг мажлиси унинг раиси томонидан унинг ўз ташаббусига кўра, Биржа кенгаши аъзоси, тафтишчисининг, Бош директор талабига кўра чақирилади.

Биржа кенгашининг мажлисини ўтказиш учун кворум Биржа кенгашига сайланган аъзоларнинг етмиш беш фоизидан кам бўлмаслиги керак.

Биржа кенгашининг мажлисида карорлар, мажлисда хозир бўлганларнинг кўпчилик овози билан кабул қилинади.

Биржа кенгашининг мажлисида масалалар хал этилаётганда кенгашининг хар бир аъзоси битта овозга эга бўлади.

- йирик битим тузиш ва аффиланган шахс билн битим тузиш;

- акцияларга айирбошланадиган корпоратив облигациялар чиқариш масалалари, хамда сиртдан овоз бериш (сўров йули билан) карор қабул қилинган барча масалалар бўйича қарорлар бир овоздан қабул қилинади.

7.2.6. Биржа кенгашининг мажлисида баённома юритилади. Кенгаш мажлисининг баённомаси мажлис ўтказилганидан сўнг ун кундан кечиктирмай тузилади. Мажлис баённомасида куйидагилар кўрсатилади:

мажлис ўтказилган сана, вақт ва жой;

мажлисда хозир бўлган шахслар;

мажлиснинг кун тартиби;

овоз беришга кўйилган масалалар, улар юзасидан ўтказилган овоз бериш якунлари;

қабул қилинган қарорлар.

Биржа кенгаши мажлисининг баённомаси мажлисда иштирок этаётган Биржа кенгаши аъзолари томонидан имзоланади, улар мажлис баённомаси тўғри расмийлаштирилиши учун жавобгар бўлади.

Биржа кенгаши мажлисининг баённомаси имзоланган куни Бош директорга ижро этиш учун топширилади. Биржа кенгаши акциядорларнинг умумий йиғилишини чакириш тўғрисида карор кабул килган тақдирда мазкур қарор хакидаги ахборот Бош директорга мажлис ўтказиладиган куни топширилади.

7.3. Биржа Бош директори.

7.3.1. Биржа фаолияти устидан жорий раҳбарликни Бош директор амалга оширади.

Бош директор ваколатига жамиятнинг кундалик фаолиятига раҳбарлик қилишга доир барча масалалар киради, акциядорлар умумий йиғилишининг ва Биржа кенгашининг ваколат доирасига киритилган масалалар бундан мустасно.

Бош директор акциядорлар умумий йиғилишининг ва Биржа кенгашининг қарорлари бажарилишини ташкил этади.

Бош директорни тайинлаш акциядорлар умумий йиғилишининг ёхуд Биржа кенгашининг қарорига кўра, қоида тариқасида, чет эллик менежерлар иштирок этиши мумкин бўлган танлов бўйича саралаш асосида амалга оширилиши мумкин.

Бош директор акциядорлар умумий йиғилишининг қарорига кўра уч йил муддатга сайланади.

7.3.2. Бош директор хуқуқ ва мажбуриятлари конунчилик, мазкур устав, Биржанинг ички хужжатлари ва мехнат шартномаси билан белгиланади.

Бош директор Биржа уставини кўпол бузган ёки уз харакатлари (харакатсизлиги) билан Биржага зарар келтирган тақдирда, акциядорлар умумий йиғилиши ва Биржа кенгаши у билан мехнат шартномани муддатдан олдин бекор қилишга хақли.

7.3.3. Биржа фаолиятини бошқариш бўйича алохида ваколатларни Бош директор уларни ижроси учун қонунчилик, устав, ва у билан тузилган шартнома билан белгиланган жавобгарликни ўз зиммасига олган бошқа мансабдор шахсга бериши мумкин.

Мазкур ваколатлар Бош директор буйруклари асосида, шу жумладан Бош директор мехнат таътилида бўлган даврда, хамда бошка сабабларга кўра у вақтинча йуклигида ўтказилади.

7.3.4. Бош директор хукуклари:

Биржа номидан ишончномасиз иш юритади, бошқа ташкилот ва органлар билан муносабатларда унинг манфаатларини ифодалайди;

Биржа пул маблағларини тасарруф қилади, унинг номидан битимлар тузади, шу жумладан нархи Биржанинг соф активлари қийматининг ўн беш фоизигача бўлган мулкни сотиб олиш ёки бегоналаштириш билан боғлиқ битимлар тузади;

шартномалар, шу жумладан мехнат шартномаларини тузади;

ишончномалар беради;

банкда хисоб ракамларни очади;

жамиятнинг барча ходимлари бажариши мажбурий бўлган буйруклар чиқаради ва кўрсатмалар беради;

штатларни тасдиқлайди, уларни тўлдиради;

Биржада мехнат муносабатларни тартибга солувчи хужжатларни, ходимларнинг лавозим мажбуриятларни ва мехнат йўриқномаларини, мехнатнинг хавфсиз шароитларини таьминловчи йўриқнома ва низомларни, ёнгинга карши ва санитария талабларини тасдиклайди;

ташкил этилаётган ташкилотлар уставларини, ваколатхона ва филиаллар низомларини тасдиқлайди, уларнинг рахбарларини тайинлайди ва ишдан бўшатади;

7.3.5. Бош директор қуйидагиларни таъминлаши мажбур:

ўз ваколатлари доирасида Биржанинг жорий фаолияти устидан раҳбарликни, унинг самарали ва мустаҳкам ишини;

биржа савдоларини тайёрлаш ва ўтказишда, ўзаро ҳисоб-китобларни амалга оширишда иштирок этувчи таркибий бўлинмалар, филиал ва хизматларнинг самарали ўзаро ҳаракатланишини ташкиллаштиришни;

Биржанинг шартномавий мажбуриятларининг ижросини;

Биржанинг йиллик бизнес-режасини, шунингдек жамият фаолиятининг асосий йўналишлари ва максадидан келиб чиккан ҳолда жамиятни ўрта муддатга ва узоқ муддатга ривожлантиришнинг аник муддатлари белгиланган стратегиясини ишлаб чиқилиши устидан раҳбарликни, ижроси устидан назоратни;

бухгалтерия ҳисоби ва ҳисоботи, йиллик ҳисобот ўз вақтида акциядорлар умумий йиғилишига тақдим этилишини, статистика ва солик ҳисоботлар тегишли органларга топширилишини, ҳамда акциядорлар, кредиторлар ва бошқа маълумот олувчиларга жўнатилган маълумотлар тегишли аҳволда ва ҳаққоний бўлишини ташкил этишни таъминлаши шарт.

Бош директор Биржа йиллик бизнес-режасини, шунингдек жамият фаолиятининг асосий йўналишлари ва максадидан келиб чиккан ҳолда жамиятни ўрта муддатга ва узоқ муддатга ривожлантиришнинг аник муддатлари белгиланган стратегиясини бажарилиши тўғрисида чораклар кесимида Биржа кенгашига ҳисобот беради;

Уз вақтида ходимларга иш хаки, солик, йиғим ва давлат бюджетита ва бюджетдан ташқари жамғармаларга ажратмалар тўланишини таъминлайди;

Биржа тижорат сири хисобланган маълумотлар, тузилган битимлар тўғрисида маълумотларнинг махфийлигини сақлайди (биржа товари номи, микдори, котировкаси (нархи), биржа битами тузилган сана бундан истисно). Биржа тижорат сирини ташкил этувчи маълумотлар руйхати Биржа кенгаши томонидан белгиланади.

Биржани малакали кадрлар билан таъминлаш, ходимларнинг билим, малакаси, тажрибаси ва куникмаларидан оқилона фойдаланиш бўйича чоралар кўради;

мехнат ва технологик интизомни;

ходимларнинг ижтимоий кафолатлари ва мехнат мухофазаси қоидаларига риоя қилишни;

жамоавий музокараларда иштирок этади, Жамоавий шартнома ва келишувлар тузилганда, иш берувчи сифатида иш кўради. Жамоавий шартнома бўйича мажбуриятлар бажарилишини;

Биржа ходимлари ва аъзолари томонидан конунчилик ва ички хужжатларга риоя килишни таъминлайди.

8. Йирик битим.

8.1. Биржа томонидан мол-мулкни олиш ёки уни бошқа шахсга бериш ёхуд мол-мулкни бошқа шахсга бериш эхтимоли билан боғлик битам (шу жумладан карз, кредит, гаров. кафиллик) ёки ўзаро боғланган бир нечта битим, агар бошқа шахсга берилаётган мол-мулкнинг ёки олинаётган мол-мулкнинг баланс қиймати бундай битимларни тузиш тўғрисидаги карор кабул килинаётган санада Биржа соф активлари миқдорининг ўн беш фоизидан ортиғини ташкил этса, йирик битим деб хисобланади, кундалик хужалик фаолиятини юритиш жараёнида тузиладиган битимлар хамда акцияларни ва бошқа қимматли коғозларни жойлаштириш билан боғлик бўлган битимлар бундан мустасно.

8.2. Баланс қиймати ёки олиш қиймати битим тузиш тўғрисида қарор қабул қилинаётган санада Биржа соф активлари миқдорининг ўн беш фоизидан эллик фоизигачасини ташкил этувчи мол-мулк хусусида йирик битим тузиш тўғрисидаги қарор Биржа кенгашининг аъзолари томонидан бир овоздан қабул қилинади, бунда Биржа кенгашидан чиқиб кетган аъзоларнинг овози инобатга олинмайди.

Баланс қиймати ёки олиш қиймати битим тузиш тўғрисида карор кабул қилинаётган санада Биржа соф активлари миқдорининг эллик фоизидан ортиғини ташкил этувчи мол-мулк хусусида йирик битим тузиш тўғрисидаги карор акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан кабул қилинади.

Йирик битим жамият акциядорларининг умумий йиғилиши ёки кузатув кенгаши ушбу битим бўйича карор кабул қилганидан кейин жамиятнинг ижроия органи томонидан амалга оширилади. Бунда йирик битим тузиш тўғрисидаги қарор мол-мулкнинг қонунчиликка мувофиқ баҳоловчи ташкилот томонидан белгиланган бозор қиймати ҳисобга олинган, мустакил ташқи аудиторлик ташкилоти томонидан битимнинг шартлари ўрганилган ҳолда мажбурий тартибда кабул қилинади

9. Аффиланган шахслар.билан битим.

9.1. Биржа битим тузишидан манфаатдор шахслар мазкур Биржага нисбатан аффилланган шахслар деб эътироф этилади.

Куйидагилар Биржанинг аффилланган шахслари деб эътнроф этилади:

1) Биржанинг йигирма фоиз ва ундан ортик фоиз акцияларига эгалик килувчи юридик шахс;

2) Биржанинг йигирма фоиз ва ундан ортик фоиз акцияларига якин кариндошлари билан биргаликда эгалик қилувчи жнсмоний шахс;

3) Биржа кенгашининг аъзоси, Бош директор ва унинг ўринбосарлари;

4) Биржа қайси юридик шахс устав фондининг (устав капиталининг) йигирма фоизи ва ундан ортиқ фоизига эгалик килса, уша юридик шахс;

5) Биржанинг шуъба хўжалик жамияти бўлган ёки Биржа қайси жамиятнинг шўъба хўжалик жамияти бўлса.ўша жамиятнинг шўъба хўжалик жамияти бўлган юридик шахс;

6) Биржа устав фондининг йигирма фоизи ва ундан ортик фоизига эгалик қилувчи айни бир шахс қайси юридик шахс устав фондининг йигирма фоизи ва ундан ортик фоизига эгалик килса, уша юридик шахс;

7) Биржа кенгашининг камида учдан бир қисмини ташкил этувчи айни бир шахслар ва уларнинг якин қариндошлари қайси юридик шахс кузатув кенгашининг камида учдан бир кисмини ташкил этса, ўша юридик шахс;

8) Биржа Бош директори ёхуд бошқарув аъзоси бўлган айни бир шахс ёки унинг яқин қариндошлари қайси юридик шахс ижроия органининг рахбари вазифасини амалга ошираётган бўлса, ўша юридик шахс;

9) якин қариндошлари билан биргаликда Биржа кенгашининг камида учдан бир қисмини ташкил этувчи шахс қайси юридик шахс рахбарининг ёки ижроия органи аъзосининг вазифасини амалга ошираётган бўлса, уша юридик шахс;

10) Биржа Бош директорининг ваколатларини амалга ошираётган шахс яқин қариндошлари билан биргаликда қайси юридик шахс жамият кузатув кенгашининг камида учдан бир қисмини ташкил этса, ўша юридик шахс;

11) Биржа билан битта хўжалик бирлашмасига кирувчи юридик шахс.

Қуйидагилар Биржанинг аффилланган шахси бўлган акциядор — жисмоний шахснинг аффилланган шахслари деб эътироф этилади:

1) ушбу жисмоний шахс ва (ёки) унинг яқин қариндошлари қайси юридик шахс устав фондининг (устав капиталининг) йигирма фоизи ва ундан ортик фоизига эгалик қилса, ўша юридик шахс;

2) ушбу акциядор ёки унинг яқин қариндошлари қайси юридик шахс кузатув кенгашининг аъзоси бўлса уша юридик шахс;

3) ушбу акциядор ёки унинг яқин қариндошлари қайси юридик шахсда ижроия органининг аъзоси ваколатларини амалга ошираётган бўлса, ўша юридик шахс.

9.2. Аффилланган шахс Биржа билан битим тузишда аффилланган эканлиги тўғрисида тузилиши кутилаётган битим хақидаги маълумотларни, шу жумладан битимда иштирок этаётган шахслар, битим предмети тўғрисидаги маълумотларни, тегишли шартноманинг мухим шартларини батафсил кўрсатган холда ёзма билдириш юбориш орқали Биржани хабардор этиши шарт.

Аффилланган шахслар билан тузилган битимлар тўғрисидаги ахборот, шу жумладан аффилланган шахслариинг ёзма билдиришлари ва битимлар бўйича кабул килинган қарорларнинг тўлиқ таърифлари хамда қарор қабул қилган шахслар тўғрисидаги маълумотлар Биржа йиллик хисоботининг бир қисми бўлади.

9.3. Биржанинг аффилланган шахси билан тузиладиган битим тўғрисидаги, тузилиши кутилаётган битим тарафининг ёзма билдиришида кўрсатиладиган ахборот Бош директор ва ички аудит хизмати (агар у мавжуд бўлса) томонидан ёзма билдириш олинган кундан бошлаб уч иш куни ичида ўрганилади.

Аффилланган шахс билан тузилиши кутилаётган битимни ўрганиш натижалари баённома билан расмийлаштирилади (ички аудит хизмати мавжуд бўлмаганда, билдиришнома билан) ва битимни ўрганишда иштирок этган барча шахслар томонидан имзоланади. Баённомада битимнинг юридик, молиявий, техник ва бошқа мухим жихатлари хамда унинг Биржа фаолиятига кўрсатиши мумкин бўлган таъсири назарда тутилган бўлиши керак.

9.4. Бош директор Биржа кенгашини аффилланган шахс билан тузилиши кутилаётган битимни ўрганиш натижалари баённомасини илова қилган холда ёзма шаклда хабардор қилади.

Биржа кенгаши аффилланган шахс билан тузиладиган битим тўғрисидаги ахборотни ўрганади ва аффилланган шахснинг ёзма билдириши келиб тушган санадан эътиборан ўн беш кундан кечиктирмай битим бўйича қарор қабул килади.

Агар Биржа кенгашининг икки ва ундан ортик аъзоси аффилланган шахс бўлса, битим бўйича қарор ушбу қонунчилик ва устав билан белгиланган тартибда ва муддатларда акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан қабул қилинади.

Биржанинг аффилланган шахси Биржа кенгаши ёки акциядорларнинг умумий йиғилиши мазкур битим юзасидан қарор кабул килаётганда мухокамада иштирок этишга хақли эмас ва овоз бериш хуқуқига эга эмас.

Агар аффилланган шахс билан тузилаётган битим айни бир вақтда йирик битим бўлса, битимни тузиш тартибига йирик битим тузишга дойр коидатар қўлланилади.

Биржа кенгаши ёки акциядорларнинг умумий йиғилиши аффилланган шахс билан келгусида Биржа томонидан кундалнк хужалик фаолияти жараёнида акциядорларнинг кейинги йиллик умумий йиғилишигача бўлган даврда тузилиши мумкин бўлган битимни (битимларни) маъқуллаш хақида қарор қабул қилишга хакли.

9.5. Биржанинг ўн фоиздан кам бўлмаган овоз берувчи акцияларига эгалик қилувчи акциядор аффилланган шахс билан тузилган қайси битим натижасида Биржага зарар етказилган бўлса ёхуд ушбу битим тузилганлиги окибатида келгусида зарар етказилиши мумкин бўлса, уша битимни тузишга дойир талаблар бузилишининг мавжуд белгиларини ўрганиш учун мустакил равишда аудиторлик ташкилотини жалб этишга хакли. Суд томонидан битим тузишга дойр талаблар бузилганлиги факти аникланган такдирда. Биржа

суднинг карори конуний кучга кирган пайтдан эътиборан бир ой муддатда акциядорнинг аудиторлик ташкилотини жато этишга дойр харажатларининг урнини мазкур хизматларнинг бозор кийматидан куп булмаган микдорда коплаши шарт.

10. Хисоб ва хисобот. Биржа хужжатлари.

10.1. Биржа қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда бухгалтерия ҳисобини юритиши ва молиявий ҳисобот тақдим этиши шарт.

Биржанинг молиявий ҳисоботида кўрсатилган ва акциядорларнинг умумий йиғилишига тақдим этиладиган молиявий ҳисоботдаги, бухгалтерия балансидаги, фойда ва зарарлар ҳисобварағидаги маълумотларнинг ишончлилиги мулкий манфаатлари Биржа ёки унинг акциядорлари билан боғлиқ бўлмаган аудиторлик ташкилоти томонидан тасдиқланган бўлиши керак.

Биржанинг йиллик ҳисоботи акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши ўтказиладиган санадан ўн кундан кечиктирмай жамиятнинг Биржа кенгаши томонидан дастлабки тарзда тасдиқланиши лозим.

Биржа Халқаро молиявий ҳисобот стандартларига мувофиқ тузилган йиллик молиявий ҳисоботни у Халқаро аудит стандартларига мувофиқ ташқи аудитдан ўтказилганидан кейин, акциядорларнинг йиллик умумий йиғилиши ўтказиладиган санадан камида икки ҳафта олдин эълон қилиши шарт.

10.2. Биржа саклаши мажбур бўлган хужжатлар:

Биржанинг уставини, уставга киритилган, белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказилган ўзгартиш ва қўшимчаларни, Биржани ташкил этиш тўғрисидаги қарорни, Биржа давлат рўйхатидан ўтказилганлиги хакидаги гувохномани;

Биржанинг ўз балансидаги мол-мулкка бўлган хуқукларини тасдикловчи хужжатларни;

акциядорларнинг умумий йиғилиши ва Биржанинг бошка бошкарув органлари томонидан тасдикланадиган хужжатларни;

Биржанинг филиаллари ёки ваколатхоналари хакидаги низомларни;

Биржанинг йиллик хисоботини;

эмиссиявий қимматли қоғозларни чиқариш тўғрисидаги қарорларни;

акциялар эмиссияси рисоласини;

бухгалтерия хисобига дойир хужжатларни;

тегишли органларга тақдим этиладиган молиявий хисоботларни;

акциядорлар умумий йиғилишларининг, Биржа кенгаши мажлисларининг баённомаларини, Бош директорининг буйрукларини;

Биржанинг аффилланган шахслари руйхатларини;

Биржа акциядорларининг реестрларини;

тафтишчи, аудиторлик ташкилотининг хулосапари ва хисоботларини, назорат қилувчи давлат оганларининг текширувлари далолатномаларини;

биржа савдолари қоидаларини;

тузилган битимларни хисобга олиш регистрларини саклаши шарт.

Биржа конун хужжатларига мувофик бошка хужжатларни хам саклаши шарт.

10.3. Биржа устав билан назарда тутилган хужжатлардан акциядорларнинг фойдаланиш имкониятини таъмнлайди, бундан бухгалтерия хисобига дойир хужжатлар, Бош директорнинг буйруклари ва Биржа акциядорларининг реестри мустасно.

10.4. Биржа конун хужжатларида белгиланган тартибда ва муддатларда узи тугрисидаги ахборотни ошкор килишни амалга ошириши шарт.

11. Тафтиш ва аудит.

11.1.Биржанинг молия-хужалик фаолиятини назорат қилиш учун акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан бир йил муддатга битта тафтишчи сайланади.

Биржа тафтишчиси фаолияти тартиби, унга дойр малака талаблари, туланадиган мукофот микдори акциядорларнинг умумий йиғилиши томонидан белгиланади. Айни бир шахс тафтишчиликка кетма-кет уч мартадан ортик сайланиши мумкин эмас.

Тафтишчининг ёзма талабига кура Бош директор ва Биржа мансабдор шахслари Биржанинг молия-хўжалик фаолияти тўғрисидаги хужжатларни тақдим этиши шарт.

Биржанинг молия-хужалик фаолиятини текшириш тафтишчининг, акциядорлар умумий йиғилишининг, Биржа кенгашининг ташаббусига кўра ёки Биржа овоз берувчи акцияларининг камида беш фоизига эгалик қилувчи акциядорнинг (акциядорларнинг) талабига кўра Биржа кенгашини олдиндан хабардор килиш йўли билан бир йиллик ёки бошка давр ичидаги фаолият якунлари бўйича амалга оширилади.

Биржанинг молия-хужалик фаолиятини текшириш якунларига кўра тафтишчи хулоса тузади, бу хулосада:

Биржанинг хисоботларида ва бошқа молиявий хужжатларида кўрсатилган маълумотларнинг ишончлилигига дойир бахо;

бухгалтерия хисобини юритиш ва молиявий хисоботни тақдим этиш тартиби бузилганлиги, шунингдек молия-хўжалик фаолияти амалга оширилаётганда қонун хужжатлари бузилганлиги фактлари тўғрисидаги ахборот кўрсатилиши шарт.

Тафтишчи Биржада аффилланган шахслар билан тузилган битимлар ёки йирик битимлар мавжудлиги, шунингдек конун хужжатларининг ва Биржа ички хужжатларининг бундай битимларни тузишга дойир талабларига риоя килиниши тўғрисидаги хулосани хар чоракда Биржа кенгашининг мажлисига олиб чиқади, ушбу хулоса акциядорларнинг йиллик умумий йиғилишида эшитилади.

11.2. Аудиторлик ташкилоти Биржа билан тузилган шартномага мувофик конун хужжатларида белгиланган тартибда Биржа молия-хўжалик фаолиятининг текширилишини амалга оширади ва унга аудиторлик хулосасини такдим этади.

12. Биржани кайта ташкнллаштнриш ва тугатиш.

12.1. Биржани қайта ташкил этиш акциядорлар умумий йиғилишининг қарорига кўра қўшиб юбориш, қўшиб олиш. бўлиш, ажратиб чиқариш ва ўзгартнриш шаклида амалга оширилади.

Биржани қайта ташкиллаштириш тўғрисида қарор қабул қилинган кундан ўттиз кундан кечиктирмай. Биржа ёзма равишда бу хакида кредиторларини хабардор қилади. Кредитор Биржадан мажбурнятларини тутатишни ёки муддатдан аввал бажаришни ва зарарларни қоплашни ёзма равишда:

кредиторга қўшиб юбориш. қўшиб олиш ёки ўзгартнриш йўли билан қайта ташкиллаштирилиши тўғрисида хабарнома юборилган санадан ўттиз кундан кечиктирмай;

кредиторга бўлиш ёки ажратиб чиқариш йўли билан қайта ташкиллаштирилиши тўғрисида хабарнома юборилган санадан олтмиш кундан кечиктирмай талаб қилишга хақли.

12.2. Биржа тугаггилиши хукук ва мажбуриятларни хукукий ворислик тартибида бошқа шахсларга ўтказмаган холда Биржа фаолиятини тугатишга сабаб бўлади.

Биржани тугатиш Ўзбекситон Республикасннинг Фукаролик Кодексининг 53-56 моддаларига асосан амалга оширилади.

Биржа ихтиёрий равишда тутатилган тақдирда, Биржа кенгаши Биржани тугатиш ва тугатувчини тайинлаш тўғрисидаги масалани акциядорларнинг умумий йиғилиши хал қилиши учун олиб чикади.

Биржа суднинг қарорига кўра тугатилаётганда тугатувчини тайинлаш конун хужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

Тугатувчи тайинланган пайтдан Биржа ишларини бошкариш бўйича барча ваколатлар унга утади.

12.3. Тугатувчи Биржанинг тугатилиши хакида, шунингдек унинг кредиторлари томонидан талабларни баён этиш тартиби ва муддатлари тўғрисида оммавий ахборот воситаларида эълон беради, кредиторларни аниклаш ва дебитор қарздорликни олиш бўйича чоралар кўради, хамда кредиторларга тугатилиш тўғрисида ёзма равишда хабарнома жўнатади.

Кредиторлар билан хисоб-китоблардан кейин Биржанинг қолган мол-мулки тугатувчи томонидан акциядорлар ўртасида куйидаги навбат бўйича тақсимланади:

биринчи навбатда кайтариб сотиб олиниши лозим бўлган акциялар бўйича тўловлар амалга оширилади;

иккинчи навбатда Биржанинг мол-мулкини оддий акциялар эгалари бўлган акциядорлар уртасида таксимлаш амалга оширилади.

Мол-мулкнн хар бир навбат бўйича таксимлаш аввалги навбат бўйича мол-мулк тулик таксимлаб булинганидан кейин амалга оширилади.

12.4. Агар Биржа банкрот деб эълон килинса, биржа аъзолари ва уларнинг мижозларининг Биржа хисоб варакларида бўлган мулки тугатиш массасига қўшилмайди ва биржа аъзолари ва уларнинг мижозлари биржа битими бўйича ўз мажбуриятларини бажарганларидан сўнг, уларга кайтариб берилади.

13. Якуний кондалар.

13.1. Агар ушбу устав қондаларидан бири бекор қилинган бўлса, бу қолган коидаларга дахл этмайди. Бекор килинган қоида хуқуқий жихатдан мақбул ва маъно жихатидан яқин бўлган бошқа қоида билан алмаштирилади.

13.2. Мазкур уставда ёритилмаган масалалар Ўзбекистан Республикаси амалдаги қонунчилиги ва Биржа бошқарув органлари фаолияти тўғрисида низомлар билан тартибга солинади.

«Respublika ko'p tarmoqli agrosanoat birjasi»
aksiyadorlik jamiyati
Бош диретори **Т.Ш. Валитов**

Прошнуровано, пронумеровано и скреплено печатью

13 (тринадцать) листов

Биржевой совет ____________
АО РУАПБ (подпись)